

แนวทางการพัฒนาจังหวัดมุกดาหารและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง

นางสาว จอมใจ สวรรค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางแผนผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-372-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT GUIDELINES FOR MUKDAHAN AND THE RELATED AREAS

MISS. JOMJAI SAVAN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Region Planning in Urban Planning

Department of Urban and Regional Planning

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-372-4

จอมใจ สวรรค์ : แนวทางการพัฒนาจังหวัดมุกดาหารและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง (DEVELOPMENT GUIDELINES FOR MUKDAHAN AND THE RELATED AREAS) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ดร. เกียรติ จิระกุล, 229 หน้า. ISBN 974-332-372-4.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและการเปลี่ยนแปลงการพัฒนา เปรียบเทียบระหว่าง จังหวัดมุกดาหารกับอนุภาคที่เกี่ยวข้องและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนา และส่งผลกระทบต่อศักยภาพของจังหวัดมุกดาหารและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการพัฒนาจังหวัด มุกดาหาร ในลักษณะ บูรณาการกับพื้นที่เกี่ยวเนื่องให้สามารถพัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มุกดาหารมีสภาพเป็นเมืองชายแดนที่กำลังมีการเติบโตและขยายตัวสูงเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาค ทั้งด้านกำลังคนและระบบเศรษฐกิจ มีสาขาการผลิตที่มีความสามารถในการแข่งขันในระดับภาคและจังหวัด โดยมีความได้เปรียบด้านที่ตั้งมากกว่ากลุ่มจังหวัดในพื้นที่เกี่ยวเนื่องของอนุภาค มีบทบาทเป็นเมืองชายแดนที่มีความ สำคัญเป็นเมืองเศรษฐกิจคาน้ำหน้าของภูมิภาค

ปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดมุกดาหาร ประกอบด้วย ความเหมาะสมด้านที่ตั้งที่เป็นจุดเชื่อมโยง ได้หลายทิศทาง ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ความหนาแน่นของการตั้งถิ่นฐานมีน้อย ที่ดินและค่าจ้าง แรงงานมีราคาถูก มีบริการด้านไฟฟ้าและพลังงานที่สามารถให้บริการได้เพียงพอ แหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในการ พัฒนาได้หลายแห่ง และมีแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง เนื่องจากสามารถเชื่อมโยงกับสปป.ลาว และเวียดนาม ในอนาคต แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเมือง ที่ขยายตัวตาม ไม่ทัน จึงเกิดปัญหาหลายประการ ที่สำคัญคือ ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานที่จะมีมากขึ้นในอนาคต เนื่องจากไม่สามารถ รองรับการขยายตัวของเมืองได้

การขยายและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ให้สามารถรองรับการเติบโตขยายตัวของเมือง พร้อมกับ ปรับปรุงโครงข่ายเมืองในอนาคต จึงเป็นข้อเสนอแนะที่จำเป็นต่อการวางแผนพัฒนาจังหวัดมุกดาหาร การสร้าง โครงข่ายการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร และส่งเสริมการลงทุนโดยให้สิทธิพิเศษ สร้างโอกาสทาง การค้าและอุตสาหกรรม ขณะเดียวกันก็มีความจำเป็นต้องปฏิรูปที่ดินการเกษตร เพื่อแก้ปัญหาที่ทำกินไม่เพียงพอ ของประชากรในชนบท และให้การผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการพัฒนาแหล่งผลิตวัตถุดิบเพื่อแปรรูปใน อุตสาหกรรมการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด เป็นการเพิ่มบทบาทการเป็นฐานการผลิตขั้นต้นในอนาคต นอกเหนือจาก การพัฒนาบทบาททางการค้า การขนส่งและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ภาควิชา ..... การวางแผนภาคและเมือง .....
สาขาวิชา ..... การวางแผนภาค .....
ปีการศึกษา ..... 2541 .....

ลายมือชื่อนิติ ..... จอมใจ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... เกียรติ จิระกุล .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

C835270 : MAJOR URBAN AND REGIONAL PLANNING
KEY WORD: DEVELOPMENT GUIDELINES / MUKDAHAN / NORTHEASTERN REGION
JOMJAI SAVAN : DEVELOPMENT GUIDELINES FOR MUKDAHAN AND THE
RELATED AREAS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. KIAT CHIVAKUL,
DR.ING., 229 pp. ISBN 974-332-372-4.

The objectives of this research are to (1) study and compare situations and development of various changes between Mukdahan province along with its sub-region and Northeastern Region ; and (2) analyze factors that are obstacles to development and affecting the potential of Mukdahan province along with its sub-region.

Mukdahan is a border town in the Northeastern Region, having high growth and expansion in terms of economic and population when compared to other provinces in the region. It has higher competitive economic and location advantages than other provinces in the region.

It is found out that factors that promote provincial development are as follow : of suitable location for international linkages, rich natural resources, low density human settlements, low land price and wages, surplus of electric city and energy supply, high potential for tourism development, and high economic development trend that will link Thai-Laos-and Vietnam in the future. These factors cause urban structural change, while infrastructure expansion cannot keep up with. It is recommended that Mukdahan province should expand and improve its basic infrastructure and network in order to meet urban growth. In addition, improvement should be made on communication and transportation network, investment promotion, trading and industrial development. Simultaneously, agricultural land reform should be promoted in order to increase size of land and productivity of farmers. This will help supply raw material for agro-industry in the province.

ภาควิชา.....การวางแผนภาคและเมือง.....
สาขาวิชา.....การวางแผนภาค.....
ปีการศึกษา.....2541.....
ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความช่วยเหลือของ รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติ จิระกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และปรับแก้ให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้อยู่ในความเหมาะสมและสอดคล้องกันด้วยดี ตลอดจนคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ และชี้แนะแนวทางการปรับแก้วิทยานิพนธ์ รวมถึงอาจารย์ ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล และอาจารย์ นิพันธ์ วิเชียรน้อย ที่ได้ช่วยกรุณาให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จึงใคร่ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ และขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาในการเข้าศึกษา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา - มารดา ที่ได้กรุณาให้ความอุปถัมภ์ และส่งเสริมการศึกษาในทุกด้าน รวมทั้งเป็นกำลังใจในการศึกษามาโดยตลอด รวมทั้งญาติพี่น้องที่ให้ความช่วยเหลือและห่วงใยเสมอมา

ทำนุขอขอบคุณสำหรับน้ำใจและความเอื้ออาทรที่เพื่อน ๆ ผู้อารีย์ได้มอบให้ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งยิ่งนัก จึงขอขอบคุณ หนูนิด หนูบี หนูอ้อม หนูปัท (น้อง)เอ มาลัย หนูอร พี่เจน พี่พนิต พี่อรรถ น้องพี และคุณพี่แป๊ะ รวมทั้งอีกหลายท่านที่ไม่ได้เอ่ยนาม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

จอมใจ สวรรค์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญเรื่อง	ช
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญแผนภูมิ	ท
สารบัญแผนที่.....	ด
สารบัญแผนภาพ	ธ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	3
1.3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการศึกษา	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 แหล่งที่มาของข้อมูล.....	4
1.7 คำจำกัดความ	5
บทที่ 2 แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานและกระบวนการเป็นเมือง	6
2.2 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาภาค	10
2.3 แนวความคิดและงานวิจัยเกี่ยวกับเมืองชายแดน.....	14
2.4 นโยบายส่งเสริมการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	16
บทที่ 3 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มอนุภาคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดมุกดาหาร	19
3.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต.....	19
3.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ.....	22
3.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ.....	25
3.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติ.....	28
- ทรัพยากรป่าไม้.....	28
- ทรัพยากรน้ำ.....	39
- ทรัพยากรดิน.....	56
- ทรัพยากรแร่ธาตุ.....	63
- ทรัพยากรการท่องเที่ยว.....	66
3.1.5 การคมนาคม.....	73
3.2 ลักษณะการแบ่งเขตการปกครอง ประชากร การตั้งถิ่นฐาน และการใช้ที่ดิน.....	78
3.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง.....	78
3.2.2 ลักษณะด้านประชากรของมุกดาหารเปรียบเทียบกับภาคโดยรวม.....	84
3.2.3 ลักษณะประชากรของมุกดาหารเปรียบเทียบกับกลุ่มพื้นที่เกี่ยวเนื่อง.....	92
3.2.4 การใช้ที่ดินของมุกดาหารเปรียบเทียบกับกลุ่มพื้นที่เกี่ยวเนื่อง.....	103
3.3 ระบบเศรษฐกิจ.....	108
3.3.1 สภาพเศรษฐกิจโดยรวม.....	108
3.3.2 ลักษณะเศรษฐกิจพื้นฐาน.....	110
3.3.3 ภาวะการค้าชายแดน.....	122
- การค้าผ่านแดน.....	127
- การค้าชายแดน.....	130
3.3.4 ภาวะการท่องเที่ยว.....	134
3.4 การลงทุนในอินโดจีน.....	142
3.5 นโยบายส่งเสริมการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	145
3.6 สรุปศักยภาพภาคตะวันออกเฉียงเหนือและบทบาทของจังหวัดมุกดาหาร.....	148
บทที่ 4 ศักยภาพและบทบาทของจังหวัดมุกดาหาร.....	150
4.1 ลักษณะโดยรวมด้านกายภาพ.....	150

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.2 ลักษณะด้านประชากร การตั้งถิ่นฐาน โครงข่ายการคมนาคมและการใช้ที่ดิน.....	150
4.2.1 ลักษณะด้านประชากรและการตั้งถิ่นฐาน.....	150
4.2.2 โครงข่ายการคมนาคม.....	159
4.2.3 การใช้ที่ดินในเขตเมืองมุกดาหาร.....	167
4.3 ระบบโครงสร้างพื้นฐาน.....	171
4.3.1 ด้านสาธารณูปโภค.....	171
4.3.2 ด้านสาธารณูปการ.....	180
4.4 ระบบเศรษฐกิจมุกดาหาร.....	188
4.5.1 โครงสร้างด้านอุตสาหกรรม.....	191
4.5.2 โครงสร้างภาคการเกษตร.....	192
4.5.3 โครงสร้างด้านการท่องเที่ยว.....	196
4.5 สภาพปัญหาของจังหวัดมุกดาหาร.....	197
4.5 การลงทุนในจังหวัดมุกดาหาร.....	201
4.6.1 การลงทุนด้านการเกษตร.....	201
4.6.2 การลงทุนด้านอุตสาหกรรม.....	201
4.6.3 การลงทุนด้านการค้าและการบริการ.....	202
4.6.4 การลงทุนด้านการท่องเที่ยว.....	202
4.6.5 สรุปการเติบโตทางเศรษฐกิจจังหวัดมุกดาหาร.....	202
4.6.6 โครงการพัฒนาภาครัฐที่ส่งผลต่อการขยายตัวของมุกดาหาร.....	205
4.7 สรุปศักยภาพจังหวัดมุกดาหาร.....	205
บทที่ 5 เสนอแนะแนวทางการพัฒนาจังหวัดมุกดาหาร.....	209
5.1 บทบาทของจังหวัดมุกดาหารในอนาคต.....	209
5.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา.....	214
รายการอ้างอิง.....	225
ประวัติผู้เขียน.....	230

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1	แสดงเนื้อที่ป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือรายจังหวัด ปี 2531-2538 30
3.2	แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้ระหว่างภาคอีสานตอนกลางและมุกดาหาร ปี 2531-2538 32
3.3	แสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดมุกดาหาร 36
3.4	แสดงป่าชุมชนจังหวัดมุกดาหาร ปี พ.ศ. 2537 38
3.5	แสดงจำนวนบ่อบาดาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือรายจังหวัดถึงปี พ.ศ. 2537 48
3.6	แสดงโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าจำแนกรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2537 50
3.7	แสดงโครงการชลประทานประเภทต่าง ๆ ที่สร้างแล้วเสร็จถึงปีงบประมาณ 2535 52
3.8	แสดงพื้นที่ชลประทานและการผลิตไฟฟ้าของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2539 53
3.9	แสดงโครงการชลประทานขนาดใหญ่ในจังหวัดมุกดาหาร 53
3.10	แสดงพื้นที่ดินเค็มรายจังหวัด ปี 2538 59
3.11	แสดงข้อมูลพื้นที่หน่วยปกครองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนก รายจังหวัด ปี พ.ศ. 2537 79
3.12	แสดงข้อมูลพื้นฐานเขตปกครองของจังหวัดมุกดาหาร ปี 2541 79
3.13	แสดงจำนวนประชากร ความหนาแน่น และอัตราการเพิ่มประชากร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. 2530-2540 85
3.14	แสดงประชากรเมือง ประชากรชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและ จังหวัดมุกดาหาร ปี 2531-2539 86
3.15	แสดงประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือรายจังหวัด ตั้งแต่ปี 2530-2540 88
3.16	แสดงประชากรเมือง ประชากรชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกรายจังหวัด ปี 2531-2539 89
3.17	แสดงการเปรียบเทียบประชากรของพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ปี 2530-2540 93
3.18	แสดงการเปรียบเทียบประชากรเมืองและประชากรชนบทของพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2531-2539 94
3.19	แสดงจำนวนประชากรอำเภอเมืองของ 5 จังหวัดที่มีพื้นที่เกี่ยวเนื่อง ตั้งแต่ปี 2530-2540 96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

	หน้า
3.20	แสดงจำนวนประชากรรายอำเภอของ 5 จังหวัดที่มีพื้นที่เกี่ยวเนื่อง ปี 2531 และ 2539 97
3.21	แสดงจำนวนประชากรริมลำน้ำโขงและรอยต่อของจังหวัดนครพนมและมุกดาหาร ปี 2530 และ 2540..... 101
3.22	แสดงการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดมุกดาหาร ปี พ.ศ. 2531 และ 2536..... 104
3.23	แสดงจำนวนประชากรคาดการณ์ของภาคอีสานและจังหวัดมุกดาหารโดยวิธี แบบจำลองเส้นตรง..... 107
3.24	แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2533-2539 ณ ราคาคงที่ ปี 2531..... 109
3.25	แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มพื้นที่ ปี 2532-2538 111
3.26	แสดงการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดมุกดาหารในช่วงปี พ.ศ. 2532 ถึง พ.ศ. 2538 114
3.27	แสดงการเติบโตทางเศรษฐกิจของพื้นที่เกี่ยวเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2532 ถึง พ.ศ. 2538 116
3.28	แสดงความเชี่ยวชาญของสาขาการผลิตของจังหวัดมุกดาหาร ในปี พ.ศ. 2538..... 119
3.29	แสดงความเชี่ยวชาญของสาขาการผลิตของพื้นที่เกี่ยวเนื่องในปี พ.ศ. 2538..... 120
3.30	แสดงผลการวิเคราะห์การขยายตัวทางเศรษฐกิจจำแนกตามสาขาการผลิต ปี 2532 และ 2538..... 121
3.31	แสดงปริมาณการขนส่งสินค้าขาเข้า-ขาออกปลายทาง กรุงเทพฯ ณ ปี 2536 และ 2540.... 123
3.32	แสดงปริมาณการขนส่งสินค้าขาเข้า-ขาออกปลายทางจังหวัดขอนแก่น ณ ปี 2536 และ 2540 123
3.33	แสดงปริมาณการขนส่งสินค้าขาเข้า-ขาออกปลายทางจังหวัดนครราชสีมา ณ ปี 2536 และ 2540 123
3.34	แสดงปริมาณการขนส่งสินค้าขาเข้า-ขาออกปลายทางจากเมืองชายแดนไปยังกรุงเทพฯ นครราชสีมา ขอนแก่น ระหว่างปี 2536 และ 2540..... 124
3.35	แสดงมูลค่าการค้าชายและสินค้าผ่านแดนไทย-สปป.ลาว ด้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2536 และ 2540..... 129
3.36	แสดงสัดส่วนการค้าชายแดนและสินค้าผ่านแดนไทย-สปป.ลาว ระหว่างปี 2536 และ 2540..... 131

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
3.37 แสดงรายได้จากการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันในจังหวัดหลัก การท่องเที่ยวภาคอีสาน ปี 2539 และ 2540.....	135
3.38 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและจำนวนห้องพักในจังหวัดหลักการท่องเที่ยวภาคอีสาน ปี 2539 และ 2540.....	135
4.1 แสดงข้อมูลประชากรของจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอ ปี 2530-2540.....	152
4.2 การคาดการณ์ประชากรโดยวิธีการแบบจำลองเส้นตรง	157
4.3 การบริการคมนาคมขนส่งทางบก.....	162
4.4 ความหนาแน่นการจราจรจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอปี2530และ2540.....	162
4.5 ปริมาณการจราจรจากจังหวัดมุกดาหารไปจังหวัดที่มีพื้นที่เกี่ยวข้องเนื่องระหว่างปีระหว่างปี2530และ2540.....	165
4.6 การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในเขตผังเมืองรวมจังหวัดมุกดาหารระหว่างปี2533-2540	168
4.7 การให้บริการด้านไฟฟ้าในจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอ	172
4.8 การบริการด้านการประปาในจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอ	174
4.9 การบริการด้านโทรคมนาคมในจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอ	176
4.10 การบริการด้านไปรษณีย์โทรเลขในจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอ.....	176
4.11 การบริการการคมนาคมระหว่างจังหวัด ปี2539	178
4.12 การบริการขั้นพื้นฐานของจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอปี2540	179
4.13 ร้อยละของการบริการขั้นพื้นฐานจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอ.....	179
4.14 การบริการด้านการศึกษาของจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอ	181
4.15 การบริการด้านสถานพยาบาลจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอ	184
4.16 จำนวนบุคลากรทางการแพทย์	184
4.17 การบริการด้านศาสนาและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	187
4.18 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม รายได้เฉลี่ย จังหวัดมุกดาหาร ระหว่างปี 1990-1996.....	192
4.19 แสดงขนาดการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตร.....	193
4.20 สรุปการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดมุกดาหาร ระหว่างปี 2533-2539.....	203

สารบัญแนบที่

แผนที่ที่	หน้า
3.1	แสดงสภาพภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 20
3.2	แสดงลักษณะภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 23
3.3	ลักษณะภูมิประเทศจังหวัดมุกดาหาร..... 24
3.4	ค่าเฉลี่ยปริมาณฝนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 26
3.5	ป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 29
3.6	แสดงพื้นที่ป่าไม้จังหวัดมุกดาหาร..... 35
3.7	พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดมุกดาหาร..... 37
3.8	เขตลุ่มน้ำ..... 40
3.9	แหล่งน้ำผิวดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 42
3.10	แหล่งน้ำผิวดินจังหวัดมุกดาหาร..... 43
3.11	คุณภาพน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 45
3.12	ความลึก ปริมาณและคุณภาพน้ำใต้ดิน..... 46
3.13	จำนวนบ่อบาดาลปี 2538..... 49
3.14	การชลประทานจังหวัดมุกดาหาร..... 54
3.15	กลุ่มดินชนิดต่างๆ ในจังหวัดมุกดาหาร..... 57
3.16	พื้นที่ดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 60
3.17	พื้นที่ที่มีศักยภาพการแพร่กระจายของดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 61
3.18	ศักยภาพของดินบริเวณดินเค็มมุกดาหาร..... 62
3.19	แหล่งแร่ธาตุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 64
3.20	แหล่งก๊าซธรรมชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 65
3.21	การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 67
3.22	แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดมุกดาหาร..... 72
3.23	เส้นทางคมนาคมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 74
3.24	เส้นทางคมนาคมในจังหวัดมุกดาหาร..... 77
3.25	การแบ่งเขตปกครองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ..... 80

สารบัญแนที่ (ต่อ)

แนที่ที่	หน้า
3.26	การแบ่งเขตปกครองจังหวัดมุกดาหาร..... 83
3.27	ความหนาแน่นประชากรและประชากรเมืองภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือปี2540 91
3.28	ขนาดประชากรรายอำเภอเมืองในพื้นที่เกี่ยวเนื่อง..... 98
3.29	การเปลี่ยนแปลงประชากรบริเวณรอยต่อและริมแม่น้ำโขงจังหวัดมุกดาหาร 102
3.30	สภาพการใช้ที่ดินของจังหวัดมุกดาหาร..... 105
3.31	การเชื่อมเมืองระหว่างประเทศ 144
3.32	กรอบการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เสนอแนะ..... 146
3.33	เส้นทางสายเศรษฐกิจฝั่งตะวันออกเฉียง 147
4.1	ที่ตั้งและเขตปกครองจังหวัดมุกดาหาร..... 151
4.2	ความหนาแน่นประชากร 155
4.3	โครงข่ายคมนาคมจังหวัดมุกดาหาร..... 160
4.4	ความหนาแน่นประชากรและปริมาณการจราจร..... 163
4.5	การใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2533..... 169
4.6	การใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2540..... 170
4.7	การกระจายตัวของสถานศึกษาจังหวัดมุกดาหาร 182
4.8	การกระจายตัวของสถานพยาบาลจังหวัดมุกดาหาร 185
4.9	ตำแหน่งที่ตั้งสะพานทั้ง 4 แห่ง 206
4.10	ที่ตั้งสะพานและถนนโครงการ 207
5.1	เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนมุกดาหาร..... 211
5.2	แหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรมที่ควรส่งเสริมในอนาคต..... 213
5.3	การเชื่อมโยงการคมนาคมจังหวัดมุกดาหารในอนาคต 215
5.4	พื้นที่คาดว่าจะรับประโยชน์ทางเศรษฐกิจ 216
5.5	เส้นทางการค้าอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง 217
5.6	การเชื่อมโยงโครงข่ายถนน..... 218
5.7	การเชื่อมโยงโครงข่ายรถไฟ..... 219
5.8	โครงข่ายการเชื่อมโยงอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง..... 220

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
3.1	จำนวนประชากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดมุกดาหาร ตั้งแต่ปี 2530-2540 85
3.2	จำนวนประชากรเมืองและชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี2531และ2539 86
3.3	จำนวนประชากรเมืองและชนบทของจังหวัดมุกดาหาร ปี2531และ2539..... 86
3.4	แสดงความหนาแน่นประชากรของพื้นที่ส่วนต่าง ๆ 93
3.5	ร้อยละประชากรเมืองและชนบทปี2531และ2539 94
3.6	จำนวนประชากรรายอำเภอเมืองของพื้นที่เกี่ยวเนื่อง ปี2530-2540 96
3.7	ความหนาแน่นประชากรรายอำเภอเมืองของพื้นที่เกี่ยวเนื่องปี2530-2540 96
3.8	จำนวนประชากรเมืองและชนบทรายอำเภอเมืองปี2531 97
3.9	จำนวนประชากรเมืองและชนบทรายอำเภอเมืองปี2539 97
3.10	การใช้ที่ดินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจังหวัดมุกดาหารปี2536 104
3.11	แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ปี 2532..... 112
3.12	แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ปี 2538..... 112
3.13	การเติบโตทางเศรษฐกิจ (shift-share)จังหวัดมุกดาหาร..... 115
3.14	การเติบโตทางเศรษฐกิจ (shift-share)พื้นที่เกี่ยวเนื่อง..... 117
3.15	มูลค่าการค้าชายแดนและสินค้าผ่านแดนด้านมุกดาหาร 133
3.16	มูลค่าการค้าชายแดนและสินค้าผ่านแดนด้านอุบลราชธานี..... 133
3.17	มูลค่าการค้าชายแดนและสินค้าผ่านแดนด้านนครพนม 133
3.18	มูลค่าการค้าชายแดนและสินค้าผ่านแดนด้านหนองคาย..... 133
4.1	ข้อมูลประชากรของจังหวัดมุกดาหารจำแนกรายอำเภอปี2530-2540..... 153
4.2	ปริมาณการจราจรจากจังหวัดมุกดาหารไปพื้นที่เกี่ยวเนื่อง ระหว่างปี 2533และ2540 166
4.3	แสดงสัดส่วนพื้นที่เกษตรกรรมจังหวัดมุกดาหาร 193
4.4	แสดงสัดส่วนพื้นที่เกษตรกรรมต่อพื้นที่อำเภอ 194
4.5	สรุปการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดมุกดาหารระหว่างปี 2533-2539 203
5.1	แสดงการเปรียบเทียบแนวโน้มการขยายตัวของประชากร 210
5.2	แสดงแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ปี2540-2550 210

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
3.1	แสดงอุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ และปริมาณน้ำฝน	27
3.2	แสดงปริมาณสินค้าและการค้าชายแดน ปี พ.ศ. 2536	125
3.3	แสดงปริมาณสินค้าและการค้าชายแดน ปี พ.ศ.2540	126
3.4	วงจรการท่องเที่ยวอีสานเหนือ	138
3.5	วงจรการท่องเที่ยวอีสานใต้	139